

**Голові комісії з питань освітньої діяльності Вченої ради
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
Ользі МАРТИНЮК
Гаранта ОПП "Середня освіта (Географія)", ID 84282
Богдана РІДУША**

ОБГРУНТУВАННЯ ПЕРЕГЛЯДУ ОП

Таблиця пропозицій внесених змін до освітньо-професійної програми «Середня освіта (Географія)»
спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) ID 84282
другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань А Освіта

Частина ОПП, яка оновлюється	Чинна редакція ОПП 2025 р.	Пропозиція змін		
		до ОПП 2026 р.	зацікавлена сторона (автор)	результати розгляду пропозиції
Проектна група	Рідуш Богдан Тарасович – гарант освітньої програми, професор кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Члени робочої групи: Холявчук Дарія Іванівна - доцент кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Чубрей Олександра Степанівна - професор кафедри економічної географії	Гарант освітньої програми: Добинда Ірина Петрівна - доцент кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії, асистент кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Члени робочої групи: Чубрей Олександра Степанівна - професор кафедри економічної географії та екологічного менеджменту, доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Чернівецького національного	За результатами моніторингу Науково-методичної ради ЧНУ та проектною групою на засіданні кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії	Враховано

	та екологічного менеджменту, доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Ковбінська Галина Дмитрівна - асистент кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Стейкхолдери : Куриш Наталія Костянтинівна - к.пед.н., в.о. директора КЗ «Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області»	університету імені Юрія Федьковича Холявчук Дарія Іванівна - доцент кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Рідуш Богдан Тарасович - професор, завідувач кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Ковбінська Галина Дмитрівна - асистент кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Піц Ірина Іванівна - доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Ковальчук Інна Владиславівна - доцент кафедри педагогіки та соціальної роботи Чернівецького		
--	---	---	--	--

		національного університету імені Юрія Федьковича Стейкхолдери : Куриш Наталія Костянтинівна - к.пед.н., директор КЗ «Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області» Шкасва Дарина Ігорівна - Вчитель географії комунального закладу “Буковинський ліцей успішної молоді”, випускниця ОПП “Середня освіта (Географія)” Здобувачі освіти: Штефуряк Анна-Ольга Іванівна - здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) галузі знань А Освіта		
Тип диплому та обсяг Освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,5 року	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці	За результатами моніторингу Науково-методичної ради ЧНУ	Враховано
Кваліфікація	Магістр Середньої освіти (Географія)	Освітня кваліфікація - Магістр Середньої освіти (Географія). Професійна кваліфікація - Вчитель-магістр (Географія)	відповідно до вимог Закону «Про професійну освіту» та впровадження профільної середньої освіти за	Враховано

			професійним спрямуванням	
Мета освітньої програми	Підготувати ерудованого конкурентоздатного фахівця для викладання географії в середній школі, який володіє фундаментальною теоретичною базою фахових дисциплін, методологією наукового дослідження, сучасними інформаційними технологіями, здатний до творчої науково-педагогічної діяльності, безперервної самоосвіти та професійного самовдосконалення	Метою освітньої програми «Середня освіта (Географія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти є підготовка фахівців у галузі географічної освіти, здатних провадити інноваційну педагогічну та науково-методичну діяльність у закладах загальної середньої і вищої освіти, формуючи в учнів і студентів географічне мислення, цінності сталого розвитку та готовність до участі у відбудові України	За результатами моніторингу ОП і відповідно до Стратегічного плану розвитку ЧНУ на 2025-2029 рр.	Враховано
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна	Освітньо-професійна програма Програма націлена на формування теоретичних знань та практичну підготовку здобувачів вищої освіти до виконання професійних функцій учителів географії для забезпечення потреб базової середньої освіти, і забезпечує формування здатності до самоосвіти та фахового самовдосконалення упродовж життя. Об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності Освітній процес викладання в закладах середньої освіти, який стосується навчання географії, природознавства	Відповідно до методичних рекомендацій щодо відповідності освітніх програм спеціальностям	Враховано

		Теоретичний зміст предметної області Теорії, поняття, принципи, концепції середньої освіти та географії, організації освітнього процесу, викладання і навчання географії в середній освіті з урахуванням інклюзії Методи, методики та технології Методи та технології організації освітньої та проєктної діяльності з географії, методи стимулювання, мотивації та моніторингу результативності освітньо-пізнавальної діяльності з урахуванням інклюзії, особистісно-орієнтовані, цифрові технології викладання і навчання, методи і методики викладання і навчання географії, методи роботи з батьками, методи педагогічних досліджень Інструменти та обладнання Обладнання для кабінетів, карти, цифрове та мультимедійне обладнання, цифрові освітні середовище та платформи, інформаційні та цифрові освітні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення для освітньої діяльності, бази закладів загальної середньої освіти для проведення різних видів		
--	--	---	--	--

		педагогічної практики		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області географічної освіти або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умови недостатності інформації	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і проблеми у галузі географічної освіти та педагогічної науки, включаючи проектування освітніх програм, проведення педагогічних досліджень та впровадження інновацій із застосуванням ІС-технологій і цифрових засобів навчання, що характеризується невизначеністю умов і вимог, на засадах інтеграції фахових географічних і педагогіко-дидактичних знань, компетентнісного підходу, з відповідальністю за якість географічної освіти і сталий розвиток регіональних спільнот	Відповідно Професійних стандартів «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Викладачі закладів вищої освіти» та Стратегічного плану розвитку ЧНУ на 2025-2029 рр.	Враховано
Особливості програми		Унікальне географічне положення ЧНУ у прикордонному Карпатсько-Буковинському регіоні визначає наскрізну регіональну складову програми. Тематика польових практик, педагогічних досліджень і кваліфікаційних робіт охоплює природні та суспільно-географічні особливості Буковини, Карпат і транскордонного простору України, Румунії та Молдови.	За результатами моніторингу ОП і відповідно до Стратегічного плану розвитку ЧНУ на 2025-2029 рр., на основі статті 13 Карпатської конвенції	Враховано
Загальні та фахові компетентності	Загальні компетентності (ЗК) ЗК1 Здатність застосовувати знання в практичних	Загальні компетентності (ЗК) ЗК 1. Здатність до системного аналізу, синтезу та критичного мислення для вирішення складних педагогічних і		Враховано

	ситуаціях. ЗК2 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні ЗК3 Здатність до використання методів активізації пізнавальної діяльності, сучасних досягнень методики викладання. ЗК4 Здатність до навчання та готовність підвищувати рівень своїх знань. ЗК5. Здатність до формування світогляду, розуміння принципів розвитку суспільства ЗК6 Вміння працювати з інформацією, у тому числі, в глобальних комп'ютерних мережах. ЗК7 Здатність до міжособистісної взаємодії та уміння працювати у колективі та команді. ЗК8 Здатність проводити заняття з фахових дисциплін. ЗК 9. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та мотивування людей до досягнення спільної мети Фахові компетентності спеціальності (ФК)	наукових проблем у галузі географічної освіти ЗК 2. Здатність застосовувати знання у нетипових практичних ситуаціях, розробляти та реалізовувати стратегії навчання, вирішувати нестандартні методичні задачі ЗК 3. Здатність до усної та письмової комунікації державною і іноземною мовами у педагогічному, науковому та міжнародному академічному контекстах ЗК 4. Здатність використовувати цифрові технології, ІКТ та ГІС-інструменти у професійній педагогічній і науково-дослідницькій діяльності ЗК 5. Здатність до навчання впродовж життя, професійної рефлексії та самооцінювання власної педагогічної діяльності як основи фахового зростання ЗК 6. Здатність до адаптації, гнучкості та інноваційного мислення в умовах змін, невизначеності та надзвичайних обставин (освітні реформи, воєнний стан тощо) ЗК 7. Здатність працювати в команді, будувати партнерську суб'єкт-суб'єктну взаємодію з учасниками освітнього процесу	На основі пропозицій проектної групи, згідно наказу №71 ЧНУ	
--	--	--	--	--

	ФК1 Здатність показувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу Землі як природноантропогенної системи. ФК2 Здатність застосовувати сучасні теоретичні основи географії та позакласної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах ФК3 Здатність застосовувати базові знання з природничих і суспільних дисциплін, інформаційних технологій у навчанні географії. ФК4 Здатність застосовувати кількісні методи у навчанні географії. ФК5 Уміння застосовувати сучасні методики і освітні технології, в тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх закладах ФК6 Уміння застосовувати методи діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху ФК7 Здатність забезпечити охорону життя і	ЗК 8. Повага до різноманітності та міжкультурності; здатність діяти в інклюзивному середовищі та відстоювати цінності демократії, верховенства права і академічної доброчесності ЗК 9. Здатність дотримуватися норм дослідницької та педагогічної етики, академічної доброчесності; усвідомлення соціальної відповідальності як освітянина і науковця Спеціальні (фахові) компетентності (СК) СК 1. Здатність критично аналізувати теоретичні основи фізичної та суспільної географії, геоекології, картографії й інтегрувати їх у зміст шкільного курсу географії СК 2. Здатність планувати та реалізовувати польові, лабораторні й геоінформаційні методи географічних досліджень, обробляти та інтерпретувати їх результати СК 3. Здатність застосовувати ГІС-технології, дистанційне зондування Землі та цифрові картографічні сервіси у навчанні географії та науково-дослідницькій роботі СК 4. Здатність формувати в учнів розуміння глобальних проблем,		
--	--	---	--	--

	здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності. ФК8 Вміння планування та керування польовими і практичними дослідженнями з географії в середній школі	цінностей сталого розвитку та екологічної відповідальності через зміст географічної освіти СК 5. Здатність проектувати освітні програми, уроки та позакласні заходи з географії з урахуванням вікових особливостей учнів, освітніх стандартів і компетентнісного підходу СК 6. Здатність формувати в учнів ключові компетентності засобами географії та реалізовувати міжпредметну інтеграцію (природничі науки, математика, суспільствознавство, іноземна мова) СК 7. Здатність організовувати інклюзивне освітнє середовище з географії; застосовувати емоційний інтелект, безпечну комунікацію та конструктивне вирішення конфліктів СК 8. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, платформи дистанційного та змішаного навчання, ГІС-додатки і вебкарти у викладанні географії СК 9. Здатність планувати та реалізовувати педагогічні та географічні дослідження: формулювати проблему, добирати методологію, збирати й аналізувати дані, оформлювати результати з дотриманням академічної доброчесності		
--	---	---	--	--

		СК 10. Здатність провадити інноваційну педагогічну діяльність, здійснювати науково-методичну роботу та забезпечувати власний безперервний фаховий розвиток СК 11. Здатність викладати фахові географічні дисципліни у закладах вищої освіти, здійснювати науково-педагогічне керівництво та організовувати освітній процес на академічних засадах		
Програмні результати	ПРН 1 Застосовувати знання в практичних ситуаціях. ПРН2 Використовувати методи активізації пізнавальної діяльності, сучасних досягнень методики викладання. ПРН 3 Постійно підвищувати рівень своїх знань. ПРН 4 Формувати світогляд, розуміти принципи розвитку суспільства ПРН 5 Вміти працювати з інформацією, у тому числі, в глобальних комп'ютерних мережах. ПРН 6 Працювати у колективі та команді і налагоджувати міжособистісну взаємодію. ПРН 7 Здатність проводити	ПРН 1. Критично аналізувати концептуальні засади фізичної та суспільно-економічної географії, геоекології, картографії; обґрунтовувати взаємозв'язки між природними та суспільними компонентами географічної оболонки Землі ПРН 2. Пояснювати психолого-педагогічні закономірності розвитку учнів підліткового та юнацького віку; обирати стратегії формування навчальної мотивації та позитивного освітнього клімату в класі ПРН 3. Обґрунтовувати вибір підходів, методів і технологій навчання географії відповідно до освітніх цілей, вікових особливостей учнів та конкретного навчального контексту ПРН 4. Планувати та реалізовувати педагогічне або географічне	На основі пропозицій проектної групи	Враховано

	заняття з фахових дисциплін. ПРН 8 Володіти навиками викладання фахових дисциплін ПРН 9 Показувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу Землі як природно-антропогенної системи. ПРН 10 Застосовувати сучасні теоретичні основи географії та позакласної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах ПРН 11 Застосовувати базові знання з природничих і суспільних дисциплін, інформаційних технологій при навчанні географії. ПРН12 Застосовувати кількісні методи у навчанні географії. ПРН13 Застосовувати сучасні методики і освітні технології, в тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх та вищих закладах ПРН14 Застосовувати методи діагностування досягнень	дослідження: формувати проблему та гіпотезу, добирати й застосовувати методологію, аналізувати дані, дотримуватися норм академічної доброчесності ПРН 5. Проектувати та проводити уроки географії із застосуванням сучасних педагогічних технологій (проектне навчання, STEM, ігрові технології, перевернутий клас, польові практики); організовувати самостійну та дослідницьку діяльність учнів ПРН 6. Організовувати інклюзивний освітній процес з географії: адаптувати навчальні матеріали, методи та форми роботи для учнів з особливими освітніми потребами ПРН 7. Здійснювати компетентісно-орієнтоване оцінювання результатів навчання учнів з географії; застосовувати формувальне і підсумкове оцінювання та забезпечувати ефективний зворотний зв'язок. ПРН 8. Застосовувати ГІС-технології та цифрові картографічні сервіси для створення навчальних матеріалів і проведення географічних досліджень. ПРН 9. Розробляти та реалізовувати освітні проекти у сфері сталого розвитку з урахуванням природних і суспільно-географічних особливостей Карпатського регіону		
--	---	---	--	--

	учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху ПРН15 Забезпечити охорону життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності. ПРН 16 Планувати та керувати польовими та практичними дослідженнями з географії в середній та вищій школах ПРН 17 Приймати ефективні рішення у професійній діяльності та мотивувати людей до досягнення спільної мети	ПРН 10. Ефективно комунікувати державною мовою в усній і письмовій формах у педагогічному та науковому контекстах; представляти й аргументувати результати досліджень перед фахівцями і нефахівцями. ПРН 11. Проводити інноваційну педагогічну та науково-методичну діяльність у ЗЗСО і ЗВО; нести відповідальність за якість навчання, дотримуватися норм педагогічної етики та сприяти розвитку географічної освіти		
Обов'язковий освітній компонент		Загальні суспільно-географічні закономірності світу перевести у вибірковий та змінити на Географія сучасного світу (3 кредити)	Ємчук Т.В.	Враховано
Обов'язковий освітній компонент		Методологічні проблеми географічної науки перенести у 2 семестр (5 кредитів)	Заява студентів 103_М групи	Враховано
Обов'язковий освітній компонент		Фізична географія сонячної системи перенести у вибірковий блок (3 кредити)	Запропоновано проектною групою	Враховано
Обов'язковий		Додати ОК «Іноземна мова за	Запропоновано	Враховано

освітній компонент		фахом» (3 кредити)	проектною групою	
Обов'язковий освітній компонент		Розвиток географічної оболонки у четвертинному періоді (3 кредити) перевести у вибірковий	Запропоновано проектною групою	Враховано
Обов'язковий освітній компонент		Інноваційні технології навчання географії у сучасній школі перенести у вибірковий з назвою Інноваційні освітні технології у навчанні географії (3 кредити)	Запропоновано проектною групою	Враховано
Вибірковий освітній компонент		Компетентнісно орієнтоване навчання географії (3 кредити) Професійна ідентичність та розвиток вчителя географії (3 кредити) Педагогічна рефлексія та самооцінювання професійної діяльності (3 кредити)	Запропоновано членом проектної групи Чубрей О.С.,	Враховано
		Всі вибіркові курси привести до 3 кредитів	За результатами моніторингу Науково-методичної ради ЧНУ	Враховано
Обов'язковий освітній компонент		Інформаційно-комунікаційні технології / Хмарні технології (3 кредити) Методика викладання фахових дисциплін у ЗВО (5 кредитів)	Згідно наказу №71 ЧНУ	Враховано
Обов'язковий освітній компонент		Збільшити кількість кредитів на педагогічну практику з 6 на 12 за рахунок асистентської	Запропоновано проектною групою	Враховано
Обов'язковий освітній компонент		ОК “Педагогіка і психологія ВШ” змінити на “Психолого-педагогічні засади гармонійного освітнього середовища”	Запропоновано проектною групою	Враховано

Обов'язковий освітній компонент		ГІС і цифрові засоби у географічній освіті (3 кредити) Освіта для сталого розвитку: Карпатський регіональний контекст (англійською) (4 кредити)	Запропоновано членом проєктної групи Холявчук Д.І. З метою підсилення регіональної особливості та відповідно до статті 13 Карпатської конвенції	Враховано
Обов'язковий освітній компонент		Практикум з методики навчання географії на природі (4 кредити)	Запропоновано членом проєктної групи Холявчук Д.І. для підсилення практичної складової ОП	Враховано

Гарант ОП, доктор географічних наук,
професор, завідувач кафедри фізичної географії,
геоморфології та палеогеографії

Богдан РІДУШ